Miejska Biblioteka Publiczna w Kowarach

Miejska Biblioteka Publiczna w Kowarach, ul. Szkolna 2, 58 – 530 Kowary, NIP 611 23 24 886, REGON 230883694
mbpkowary@gmail.com, www.mbpkowary.pl, tel. 75 718 25 71

SPRAWOZDANIE OPISOWE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W KOWARACH ZA ROK 2022

I. Status formalno – prawny biblioteki:

Miejska Biblioteka Publiczna w Kowarach jako samorządowa instytucja kultury działa od 29 września 1991 r. na podstawie uchwały Nr XI/67/99 Rady Miejskiej Kowary z dnia 29 września 1991 r. Biblioteka jako jednostka organizacyjna Gminy Miejskiej Kowary, posiada osobowość prawną, funkcjonuje w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. nr 85, poz. 539 z późniejszymi zmianami),
- Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. nr 13 z dnia 10 lutego 1996 r. poz. 74 z późniejszymi zmianami),
- Ustawę z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych Dz. U. nr 155 z dnia 19 grudnia 1998 r., poz. 1014 z późniejszymi zmianami),
- Ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej Dz. U. nr 114, poz. 493 z późniejszymi zmianami),
- Wpis do Rejestru Instytucji Kultury Urzędu Miejskiego w Kowarach pod nr 2
- Statut Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kowarach

Biblioteka wszystkie swoje zadania realizowała w roku 2021 w siedzibie głównej w Kowarach, przy ulicy Szkolnej 2 oraz w Filii Nr 1 w Wojkowie, ul. Wojska Polskiego 4.

II. Sieć placówek bibliotecznych na terenie miasta Kowary tworzą:

- Biblioteka Główna, z wypożyczalnią i czytelnią, mieści się w budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Kowarach. Zajmowała w roku 2022 trzy pomieszczenia (w tym magazyn) o łącznej powierzchni 106 m^2
- Filia biblioteczna Nr 1 zajmowała lokal o powierzchni 79 m^2 w budynku przy Wojska Polskiego 4.

III. Działalność biblioteki i filii w 2022 r.:

Godziny otwarcia.

Biblioteka Główna:

poniedziałek 10.00-18.00

wtorek 10.00-18.00

środa 12.00-18.00

czwartek 10.00-18.00

piątek 8.00-16.00

Filia biblioteki była otwarta dwa dni w tygodniu, w godzinach:

poniedziałek: 10.00-18.00

środa:15.00-18.00

Oprócz tego, Biblioteka Główna była otwarta w każdą ostatnią sobotę miesiąca, Filia nr 1 w soboty podczas ferii zimowych oraz wakacji a także w dodatkowo wybrane soboty w ciągu roku.

IV. Pracownicy biblioteki:

W bibliotece ogółem zatrudnionych jest dwóch bibliotekarzy, jeden pracownik administracyjny, jednostką kieruje dyrektor.

Grupa pracowników	**Liczba pełnoza-trudnionych (w osobach)**	**Liczba niepełnoza-trudnionych (w osobach)**	**Razem pełno i niepełnoza-trudnionych (w osobach)**	**Ogółom Etaty przeliczenio we**
Pracownicy merytoryczni (w tym dyrektor)	3	0	0	3
Pracownicy administracji	0	1	0	0,25
Pracownicy obsługi	0	0	0	0
Razem	3	1	4	3,25

Szkolenia pracowników:

Pracownicy służby bibliotecznej, administracyjnej łącznie z dyrektorem każdego roku doskonalą swoje umiejętności zawodowe, uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach, seminariach, konferencjach oraz warsztatach. W 2022 roku 4 pracowników uczestniczyło w 58 szkoleniach, konferencjach, spotkaniach branżowych (łącznie 278 godzin).

Miejska Biblioteka Publiczna w Kowarach w 2021 roku została zakwalifikowana do 4 rundy Programu Rozwoju Bibliotek. „Program Rozwoju Bibliotek wspiera tysiące bibliotek publicznych w całej Polsce w pełnieniu roli lokalnych centrów aktywności społecznej. Program Rozwoju Bibliotek to przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności prowadzone przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.” Pod koniec 2022 zakończyliśmy program w ramach którego braliśmy udział w szkoleniach specjalistycznych i doradztwie.

V. Modernizacja, remonty, wyposażenie

a. Remonty/ malowania/ adaptacje

Od stycznia 2021 roku filia biblioteki znajduje się w nowym lokalu przy ulicy Wojska Polskiego 4. Remont pomieszczeń był zrealizowany jako jedno z działań projektu pt. “Odkrywanie Polsko-Niemieckich Tradycji Piwowarskich” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG Polska-Saksonia 2014-2020. W 2022 roku zostało przeprowadzone kolejne zadanie w ramach w/w projektu:” Utwardzenie terenu i wjazdu oraz dostawa i montaż

rolet oraz położenie płytek antypoślizgowych na terenie Centrum Wiedzy o Browarnictwie – Filii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kowarach przy ul. Wojska Polskiego 4."

b. Przystosowanie lokali do potrzeb osób niepełnosprawnych

Biblioteka główna znajduje się w budynki MOKu, który nie jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Pomieszczenia biblioteki znajdują się na parterze budynku, jednak, osoba z niepełnosprawnością ruchową jest zmuszona pokonać kilka schodów. W roku sprawozdawczym Filia biblioteki Nr 1 posiadała wejście dostosowane dla osób niepełnosprawnych i poruszających się na wózkach (specjalny podjazd). Wewnątrz lokalu, toalety i pomieszczenia dostosowane dla osób niepełnosprawnych.

VI. Zbiory biblioteczne

Gromadzony w bibliotece księgozbiór ma charakter uniwersalny. W 2022 r. zakupiona została literatura piękna dla dorosłych, literatura piękna dla dzieci i młodzieży oraz popularnonaukowa.

W 2022 roku MBP w Kowarach wzbogaciła swoje zbiory o 2062 woluminy.

Sposób nabycia	**Książki zakup**	
	Liczba w woluminach	**Wartość w zł**
Ogółem	2062	56561,57
W tym zakupiono ze środków samorządowych	1526	45000,00
Z dotacji Biblioteki Narodowej	360	9692,00
Pozostałe wpływy - dary,	173	1869,57
Dostęp do Legimi	-	7000,00

Wszystkie zbiory, które wpływały do MBP podlegały pełnemu opracowaniu. Na bieżąco był aktualizowany jest katalog on-line – wprowadzane są nowe rekordy. Jednocześnie prowadzone jest katalogowanie retrospektywne. Ewidencja zbiorów jest automatyczna, przy użyciu kodów kreskowych i czytników. Zakup zbiorów bibliotecznych w 2022 roku oparty był na analizie rynku wydawniczego. Jednak potrzeby czytelnika są najważniejszym kryterium w doborze kupowanych książek. Stały dopływ nowości pozwala nam na uzupełnienie i aktualizowanie księgozbioru. Zakupione zbiory wykorzystujemy do promocji czytelnictwa: organizujemy wystawki książek, spotkania czytelnicze, akcje czytelnicze w przestrzeni miejskiej, promujemy zakupione książki na naszej stronie internetowej i portalu społecznościowym.

Potrzeby i zainteresowania naszych czytelników nie zmieniły się znacząco w stosunku do roku ubiegłego. Dużym powodzeniem cieszą się książki regionalne i historyczne. Literatura obyczajowa i kryminalna jest najczęściej wypożyczana.

Na bieżąco zbiory są selekcjonowane pod względem zużycia i przydatności. W ciągu roku w siedzibie Biblioteki i jej fili usunięto ze zbiorów 2386 zniszczonych, zdezaktualizowanych woluminów.

Czasopisma

Biblioteka w 2022 roku prenumerowała 2 tytuły czasopism branżowych. Czytelnictwo prasy nie cieszy się u nas popularnością.

VII. Czytelnictwo

Biblioteka obsługuje czytelników z różnych grup wiekowych i pochodzących ze zróżnicowanej struktury społeczno – zawodowej. W roku 2022 najważniejsze dane statystyczne prezentowały się następująco.

a. Użytkownicy biblioteki i odwiedziny w ciągu roku

Wyszczególnienie	**Ogółem**
Użytkownicy zarejestrowani	1808
Czytelnicy aktywnie wypożyczający	1074
Odwiedziny w bibliotece	10355

b. Czytelnicy aktywnie wypożyczający

Wg wieku	***Ogółem***	***w wieku***							
		Do 5 lat	***6-12***	***13-15***	***16-19***	***20-24***	***25-44***	***45-60***	***Pow.60***
Ogółem	1074	69	170	74	44	7	173	214	323

Wg zajęcia	***ogółem***	***Uczące się***	***pracujące***	***pozostałe***
ogółem	1074	209	368	497

a. Udostępnienie księgozbioru

Książek: na zewnątrz: 29689

VIII. Automatyzacja procesów bibliotecznych

W 2021 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Kowarach kontynuowała prace (rozpoczęte w 2017 r.) w zakresie automatyzacji procesów bibliotecznych wykorzystaniem specjalistycznego programu

bibliotecznego. **MAK+** to elektroniczny i zintegrowany system biblioteczny, stworzony i ciągle rozwijany przez Instytut Książki, który służy do zarządzania biblioteką i jej zbiorami. System ten umożliwia tworzenie elektronicznego katalogu bibliotecznego oraz bazy użytkowników placówki, umożliwia również elektroniczną rejestrację wypożyczeń i udostępnień zasobów, a także prowadzenie statystyki bibliotecznej. System MAK+ jest rekomendowany przez Krajową Radę Biblioteczną. Jest również całkowicie zgodny z formatem MARC21 oraz spełnia wszystkie wymogi stawiane przez ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2014, poz. 1182) oraz przepisów wykonawczych do tej ustawy, co zapewnia bezpieczeństwo gromadzonym danym użytkowników. To kompletny system biblioteczny, zawierający wszystkie aktualnie dostępne moduły systemu oraz funkcjonalności, umożliwiający kompleksową obsługę wszystkich procesów związanych z książką i czytelnikiem w bibliotece.

W 2019 roku założono elektroniczne księgi inwentarzowe. Przez cały 2022 rok bibliotekarze kontynuowali retrospektywne wprowadzanie zbiorów Biblioteki. Wszystkie działania dotyczące katalogowania kolejnych wpływów odbywa się na terenie Biblioteki głównej.

W 2022 roku wzrosła liczba odwiedzin strony internetowej MBP. Zarejestrowano 16864 wizyt użytkowników, tj. więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Świadczy to o wzroście zainteresowania naszą ofertą i działalnością Biblioteki.

Ponadto w 2022 roku kowarska biblioteka prowadziła oficjalny profil na portalu społecznościowym Facebook, który cieszy się coraz większą popularnością.

IX. Obsługa specjalnych grup użytkowników bibliotek publicznych (w tym osób z niepełnosprawnością oraz seniorów).

- zbiory przeznaczone dla osób z dysfunkcjami wzroku

Biblioteka posiada w swoich zbiorach książki z dużą czcionką. W bibliotece głównej posiadamy 1 komputer dostępny dla użytkowników. Ze względu na specyfikę lokalu (bardzo mała powierzchnia, brak miejsca do pracy indywidualnej, brak intymności) jest bardzo niewielka liczba osób, która wyraża chęć lub potrzebę skorzystania z komputerów biblioteki. Sporadycznie użytkownicy korzystają z drukarki. Nie posiadamy oprogramowań specjalistycznych.

- Seniorzy stanowią najliczniejszą grupę naszych czytelników. Jest to grupa, którą staramy się aktywizować. Działania te są długofalowe i skoncentrowane na zmianie nawyków. Starsi czytelnicy są przyzwyczajeni tylko do wypożyczania książek, nie udzielają się w bibliotece, niewielu z nich korzysta z dodatkowej oferty, którą staramy się dostosowywać specjalnie dla nich. Obserwujemy, że coraz chętniej przychodzą na spotkania z pisarzami i podróżnikami. Biblioteka niestety z racji swoich warunków lokalowych nie jest w stanie zapewnić miejsca niezbędnego do zorganizowania

warsztatów, czy specjalnych zajęć dla seniorów. Stworzenie odpowiedniej oferty dla seniora jest dla nas priorytetem w kolejnych latach naszej działalności.

W tym roku biblioteka wzięła udział we wspólnym projekcie z LGD Duch Gór Aktywni + kierowanym do seniorów. Zadanie współfinansowane było ze środków Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych "Aktywni+" na lata 2021-2025 Edycja 2022. W ramach projektu biblioteka otrzymała 3 chrombooki.

X. Promocja książki i czytelnictwa

W 2022 roku Miejska Biblioteka publiczna prowadziła działalność kulturalno – edukacyjną promującą książki, czytelnictwo i Bibliotekę. W swoich kulturotwórczych przedsięwzięciach Biblioteka proponowała wartościową literaturę i jej twórców. Organizowała spotkania autorskie, promocje książek, konkury literackie, zajęcia edukacyjne dla dzieci, lekcje biblioteczne, warsztaty pisarskie, spotkania edukacyjne dla dorosłych, akcje czytelnicze. Biblioteka ze swoją ofertą wychodzi poza swoje mury. Spotykamy się w przedszkolach i szkołach. Poprzez rozliczne przedsięwzięcia kowarska biblioteka starała się zwiększać zainteresowanie książką, kształtować gusty czytelnicze, uczyć odbioru literatury, a także zachęcać do podejmowania własnych prób pisarskich. Niewątpliwym sukcesem naszej Biblioteki jest bardzo dobra współpraca z placówkami przedszkolnymi i szkolnymi. Dzięki temu możemy promować czytelnictwo wśród najmłodszych, rozwijać kompetencje czytelnicze dzieci starszych i młodzieży. Jesteśmy instytucją wspierającą system edukacyjny, dzięki czemu mamy realny wpływ na kształtowanie zainteresowań dzieci i młodzieży.

W 2022 roku zorganizowaliśmy (w Bibliotece głównej i Filii Nr 1 w Wojkowie) 112 różnego rodzaju spotkań, wydarzeń, zajęć bibliotecznych. Łącznie w spotkaniach tych wzięło udział 1871 osób.

<u>Wybrane wydarzenia w bibliotece w 2022 r.:</u>

1. **zadania wynikające z działalności statutowej Miejskiej Biblioteki Publicznej**
    1) Zajęcia promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży
    2) Ferie w bibliotece/ imprezy edukacyjno- kulturalne dla dzieci
    3) Wakacje w bibliotece/ imprezy edukacyjno- kulturalne dla dzieci
    4) Dyskusyjny Klub Książki edukacyjno- czytelnicze dla dzieci i młodzieży
    5) Spotkania autorskie dla dzieci i dorosłych
    6) Akcje /projekty / imprezy kulturalne, edukacyjne
    7) Biblioteka Podróżnika/ imprezy edukacyjne, integrujące mieszkańców Kowar

2. Zajęcia promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży

Propozycje online: na stronie internetowej i Fb biblioteki prowadziliśmy konkursy dla dzieci i dorosłych, głośne czytanie dla dzieci, promocję książek oraz wprowadzaliśmy informacje dotyczące szeroko pojętej kultury).

Konkursy literacko – plastyczne, warsztaty literackie, warsztaty podróżnicze, wystawy prac, spotkania czytelnicze, lekcje biblioteczne, konkursy, Wakacje w Bibliotece, spotkania autorskie, wystawki nowości wydawniczych, przeglądy nowości wydawniczych, wycieczki przedszkolaków do biblioteki i odwiedziny bibliotekarza w przedszkolach.

3. Ferie w bibliotece/ imprezy edukacyjno- kulturalne dla dzieci

„Ferie w bibliotece” zajęcia dla dzieci i młodzieży przeprowadzone w Wojkowie

4. Wakacje w bibliotece/ imprezy edukacyjno- kulturalne dla dzieci

Z książką poznajemy świat - wakacje w bibliotece. LIPIEC – z książką odkrywamy świat. SIERPIEŃ – z książką odkrywamy sztukę. Odbyło się łącznie 12 spotkań dla dzieci w wieku 7-12 lat.

5. Dyskusyjny Klub Książki edukacyjno- czytelnicze dla dzieci

- Spotkania grupy dzieci 11-13 lat.
- Spotkania młodzieży 14-19 lat.

Popularyzacja czytelnictwa. Potrzeba tworzenia miejsc, w których można rozmawiać o wspólnie przeczytanych książkach, wymieniać się spostrzeżeniami i wyrażać swoja opinię.

Wykreowanie mody na czytanie wśród dzieci młodzieży, poprzez akcentowanie przyjemności płynących z lektur. Promowanie aktywnego udziału w życiu literackim, np. poprzez udział w spotkaniach autorskich, interesujących dyskusjach, czy twórczym wykorzystaniu wiedzy płynącej z literatury. Podjęte działania: Odbyło się 10 spotkań DKK. Spotkania były organizowane w formie tradycyjnej (dopóki pozwalały warunki) i w formie online. Pod koniec roku, zorganizowaliśmy literackie nocowanie w bibliotece dla członków DKK

6. Spotkania autorskie

Marianna Sztyma – ilustratorka

Cezary Borowy – pisarz

Joanna Maria Chmielewska – pisarka

7. Akcje /projekty / imprezy kulturalne, edukacyjne

- Ogólnopolska akcja „Mała książka – Wieki Człowiek” skierowana do dzieci przedszkolnych,
- Żonkile – akcja edukacyjna we współpracy z Muzeum Żydów Polskich Polin w Warszawie,
- Tydzień Bibliotek – spotkania, konkursy dla dzieci i młodzieży,
- Konkursy: na najlepszego czytelnika 2022r, wyzwanie czytelnicze na 2022,konkursy plastyczno-literackie dla dzieci

8. Biblioteka Podróżnika/ imprezy edukacyjne, integrujące mieszkańców Kowar

Tomasz Stasiak
Maciej Abramowicz
Bolesław Grabowski
Cezary Borowy

XI. Inne działania:

- ***Książka na telefon*** Seniorzy, osoby chore i niepełnosprawne mogły skorzystać z usługi "Książka na telefon", czyli dostarczania wybranych pozycji do domu. Pracownicy biblioteki umawiali się po odbiór przeczytanych i dostarczenie nowych książek do domu tym osobom, które zgłosiły takie zapotrzebowanie. Przeprowadzono gruntowne ubytkowanie i przegląd zbiorów (zarówno w Filii nr 1 jak i bibliotece głównej).
- „Dofinansowanie dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków - Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1. w ramach NPRCz 2.0". Wysokości dotacji 9692,00 zł.
- Przystąpienie do projektu EGIMI: Dostęp do publikacji elektronicznych Legimi. Projekt rozpoczęliśmy realizować w 2022 roku. Oferta firmy Legimi dla bibliotek obejmuje sprzedaż dostępu do bazy tysięcy ebooków i audiobooków – przede wszystkim z dziedziny literatury popularnej (bestsellery, nowości, kryminały, fantastyka i SF, powieści obyczajowe i romanse).
- Nasza instytucja jako jedna z 73 z całej Polski dostała się do projektu Program Rozwoju Bibliotek. Program Rozwoju Bibliotek wspiera tysiące bibliotek publicznych w całej Polsce w pełnieniu roli lokalnych centrów aktywności społecznej. Program Rozwoju Bibliotek to przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności prowadzone przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. W 2022 zakończyliśmy udział w projekcie.
- MBP w Kowarach przystąpiła również do:

a. kolejna edycji projektu Mała książka – wielki człowiek. Projekt jest kierowany do dzieci przedszkolnych. Projekt dla **dzieci w wieku przedszkolnym** realizowany jest w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka - wielki człowiek" we współpracy z bibliotekami publicznymi. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które przyjdzie do biblioteki biorącej udział w projekcie, otrzyma w prezencie wyjątkową **Wyprawkę Czytelniczą** na dobry czytelniczy start.
b. W Filii biblioteki odbyły się warsztaty dotyczące tworzenia koncepcji Smart Village, czyli inteligentnych wiosek. Mieszkańcy oraz organizacje społeczne mieli szanse przedstawić swoje pomysły dotyczące poprawy jakości życia, bezpieczeństwa, wykluczenia cyfrowego. Młodzież z naszego wolontariatu udziela się w grupach roboczych planowania nowej strategii LGD.

c. W Filii nr 1 w Wojkowie utworzony został wolontariat młodzieżowy. W ramach pracy wolontariackiej zaangażowali się w cykliczne sprzątanie Wojkowa. Akcje będą powtarzane w kolejnym roku.

d. W ramach pomocy dla uchodźców z Ukrainy zaangażowaliśmy się w zbiórki organizowane w Kowarach. W bibliotece oferujemy bezpłatnie ogólnodostępne stanowiska komputerowe z dostępem do internetu. Osoby z Ukrainy, które potrzebują załatwić różne formalności, albo wysłać maila, skontaktować się z rodziną mogą korzystać bezpłatnie z usług biblioteki. Możemy również wydrukować niezbędne dokumenty. W 2022 roku uzupełniliśmy księgozbiór biblioteki o książki w języku ukraińskim.

XII. Współpraca:

Biblioteka współpracuje z następującymi jednostkami:

1. LGD Duch Gór
2. MOK Kowary
3. Szkoła Podstawowa nr 1
4. Szkoła Podstawowa nr 3
5. Zespół Szkół Ogólnokształcących
6. Przedszkole Publiczne nr 1
7. Prywatne Przedszkole i Żłobek Krokodyl Schnappi.
8. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kowarach
9. Urząd Miejski w Kowarach.

Sprawozdanie merytoryczne sporządziła:

Dyrektor: Danuta Bunij